

Hemchandracharya North Gujarat University PHD Exam

Exam Name : HNGU_PHD_Sanskrit_31.01.2024_03.00 PM TO 05:00 PM

Exam Date : 2024-01-31

Exam Time : 03:00:00 PM To 05:00:00 PM

Total Marks : 100

Note : The correct answer is indicated by the green color. સાચો જવાબ લીલા રંગ દ્વારા સૂચવવામાં આવે છે.

Question List:

Section: Section-A

- अनुसंधानस्य प्राथमिकस्रोतम् अस्ति _____ । - शोध सामग्रीनो प्राथमिक स्रोत _____ છે. [1 Mark]
 - मूलग्रंथः – सामग्रीग्रंथः -मूल ग्रंथ – सामग्री ग्रंथ
 - आमूल ग्रंथः – आधार ग्रंथः -आमूल ग्रंथ – आधार ग्रंथ
 - **मूलग्रंथः – आधारग्रंथः -मूल ग्रंथ – आधार ग्रंथ**
 - सारग्रंथः – आधारग्रंथः -सार ग्रंथ – आधार ग्रंथ
- संस्कृत वाङ्मये _____ स्य समस्या वर्तते। -संस्कृत वांगमयनी सौथी मोटी समस्या की છે? [1 Mark]
 - शब्दांतर - शब्दांतर
 - **पाठान्तर -पाठान्तर**
 - शब्दार्थ -शब्दार्थ
 - शब्दसमूहभेद -शब्दसमूह ભેદ
- समस्या _____ प्रति नयति । समस्याઓ તરફ લઈ જાય છે. [1 Mark]
 - साहाय्यम्-મદદ
 - भविष्य-ભાવિ
 - उपदेशः-સલાહ
 - **समस्या विमोचनं -ઉકેલ**
- मानवसंस्कृते विकासः अर्थात् _____ मानवसंस्कृतिनो विकास अर्थात् _____ [1 Mark]
 - स्व-कौशल्य -કાર્ય કરવાની ક્ષમતા
 - विमर्शक्षमता -સલાહ આપવાની ક્ષમતા
 - **शोध क्षमता -સંશોધન કરવાની ક્ષમતા**
 - यात्रा कौशल -ફરવાની ક્ષમતા
- संशोधनकृते महत्वपूर्णम् शास्त्रम् अस्ति _____ संशोधन માટે સૌથી મહત્વનું પાસું કયું છે ? [1 Mark]
 - **Ethics-નીતિશાસ્ત્ર**
 - Theology-ઇતિહાસ

- Vocabulary-શબ્દશાસ્ત્ર
- Anthropology-મનવશાસ્ત્ર

• યદા સંશોધનકાર્યેણ સહ અનુબન્ધો ભવતિ તદા કિમ ત્યાજ્યમ્ ?-સંશોધન કરતી વેળા _____ થી પર રહેવું.
[1 Mark]

- મિત્રતા -અંગત મિત્રતા
- વ્યક્તિગત સંબંધ: -અંગત સંબંધો
- **વ્યક્તિગત ભાવ: -અંગત લાગણીઓ**
- ધનમ્ -અંગત ધન

• અનુસંધાનકૌશલસ્ય વિકાસાય કદા આધાર: સ્થાપયિતવ્ય: _____ સંશોધનનાં કૌશલ્યોના વિકાસનો પાયો ક્યારે નાખવાનો હોય છે. [1 Mark]

- **બાલ્યકાલે -બાળપણમાં**
- યૌવને -યુવાનીમાં
- કસ્મિન્ અપિ સમયે-કોઈ પણ સમયે
- બોધસમયે -જ્ઞાનપ્રાપ્તિ સમયે

• શોધ અર્થાત્ _____ -સંશોધન એટલે _____ [1 Mark]

- સૂચનાયા: સમ્પાદનમ્-માહિતીનું સંપાદન
- પુસ્તકાનાં ચયનમ્-પુસ્તકોનું ચયન
- **નિયમિતસન્ધાનપ્રક્રિયાદ્વારા નવીનતથ્યાનાં પ્રાપ્તિ:-નિયત શોધ પ્રવિધિ વડે નવા તથ્યોની પ્રાપ્તિ**
- સાહિત્ય -સાહિત્ય

• _____ 'અનુસન્ધાન' इत्यस्य पर्यायवाची न भवति।- _____ એ 'સંશોધન' નો સમાનાર્થી શબ્દ નથી [1 Mark]

- અનુસન્ધાનમ્ -અનુસંધાન
- ગવેષણા -ગવેષણા
- અન્વેષણમ્ -અન્વેષણ
- **આલેખનમ્ -આલેખન**

• વેદ – વેદાજ્ઞાનિ इत्युक्ते किम् ?-વેદ – વેદાંગ શું છે ? [1 Mark]

- શાસ્ત્રાંગમ્-શાસ્ત્ર- અંગ
- ઉપશાસ્ત્રમ્ -ઉપકશાસ્ત્ર
- શાસ્ત્રસહાયકા-શાસ્ત્ર સહાયક
- **શાસ્ત્રમ્-શાસ્ત્ર**

• सर्वासु वैश्विकभाषासु का भाषा माता अस्ति?- મોટા ભાગની ભારતીય ભાષાઓની જનની _____ ભાષા છે. [1 Mark]

- ઑસ્ટ્રેલિયાઈ-ઓસ્ટ્રેલિયન
- તિબ્બતી-તિબ્બેટીયન
- **સંસ્કૃત-સંસ્કૃત**
- ઇન્ડોનેશિયાઈ-ઇન્ડોનેશિયાઈ

• संस्कृतं _____ कुलस्य भाषा अस्ति ।-સંસ્કૃત ભાષા _____ પરિવાર સાથે જોડાયેલી ભાષા છે [1 Mark]

- કોકેશિયાન-કોકેશિયન
- હૈમૈટિક-સેમિટિક-હૈમૈટિક-સેમિટિક
- **ભારોપિય -ઈન્ડો-યુરોપિયન**
- ચીની-ચાઈનીઝ

• "भाषासंशोधने मिथकप्रतीकवाक्यानि सूक्ति- इत्यादीनां ज्ञानम् अत्यावश्यकम्।"- 'મિથકો, પ્રતીકો અને સૂક્તિઓ વગેરેનું જ્ઞાન ભાષાના સંશોધનમાં જરૂરી છે.' [1 Mark]

- **एतत् कथनं सत्यम् अस्ति-આ વિધાન સત્ય છે**
- एतत् कथनं मिथ्या अस्ति-આ વિધાન અસત્ય છે
- १, २ च विकल्पौ द्वौ अपि सम्यक् स्तः-1 तथा 2 બંને વિકલ્પો યોગ્ય છે

- १, २ च विकल्पौ अशुद्धौ स्तः-1 तथा 2 षंने विकल्पो अयोग्य छे
- संशोधनस्य प्रस्तुतीकरणस्य विषये एतत् वचनं अशुद्धम् अस्ति। - आ विधान संशोधननी प्रस्तुतता संदर्भे षोट्टे छे. [1 Mark]
 - शोधकार्यं व्यावहारिकसमस्यानां समाधानं करोति।-संशोधन व्यवहारिक समस्याओ ढव करे छे.
 - अनुसन्धानेन बहवः नवीनाः पद्धतयः उत्पादाः च विकसिताः भवन्ति।-संशोधन धणी नवीन पद्धतियो अने उत्पादनो विकसावे छे.
 - शोधं ज्ञानस्य विविधान् आयामान् गभीरं करोति।-संशोधन ज्ञानना विविध परिमाणोमां गहनता वावे छे
 - अनुसन्धानेन केवलं भौतिकविकासः एव भवति ।-संशोधन मात्र भौतिक विकास तरङ्ग वरु ज्ञय छे.
- संशोधनेन प्राप्ताः नूतनाः सिद्धान्ताः सम्यक् परीक्षणानन्तरं सामान्यीकृताः भवितुम् अर्हन्ति।' -'संशोधन द्वारा प्राप्त थयेवा नवा सिद्धांतोनुं योग्य परीक्षण पछी सामान्यीकरण थरु शके छे.' [1 Mark]
 - इदं वचनं मिथ्या अस्ति-आ विधान असत्य छे
 - एतत् कथनं सत्यम् अस्ति-आ विधान सत्य छे
 - १, २ च विकल्पौ द्वौ अपि सम्यक् स्तः- 1 तथा 2 षंने विकल्पो योग्य छे
 - १, २ विकल्पौ द्वौ अपि अशुद्धौ स्तः- 1 तथा 2 -षंने विकल्पो अयोग्य छे
- "विविधसरकारीनीतिप्रधानां निर्धारणाय शोधः आधारः न भवितुम् अर्हति।"- 'संशोधन विविध सरकारी नीतियो अने प्रणालीओ नक्की करवा माटेनो आधाररूप षनी शके नर्डी.' [1 Mark]
 - एतत् कथनं सत्यम् अस्ति-आ विधान सत्य छे
 - इदं वचनं मिथ्या अस्ति-आ विधान असत्य छे
 - १, २ च विकल्पौ द्वौ अपि सम्यक् स्तः-1 तथा 2 षंने विकल्पो योग्य छे
 - १, २ च विकल्पौ द्वौ अपि अशुद्धौ स्तः-1 तथा 2 षंने विकल्पो अयोग्य छे
- 'संशोधनद्वारा वयं विकल्पान् अन्वेष्टुं शक्नुमः, तेषां विकल्पानां परिणामान् अपि परीक्षितुं शक्नुमः।'-'संशोधन द्वारा आपणे विकल्पो शोधी शकीये छीये अने ते विकल्पोना परिणामो पण यकासी शकीये छीये.' [1 Mark]
 - एतत् कथनं मिथ्या अस्ति-आ विधान असत्य छे
 - एतत् कथनं सत्यम् अस्ति-आ विधान सत्य छे
 - १, २ च विकल्पौ द्वौ अपि सम्यक् स्तः-1 तथा 2 षंने विकल्पो योग्य छे
 - १, २ च विकल्पौ द्वौ अपि अशुद्धौ स्तः-1 तथा 2 षंने विकल्पो अयोग्य छे
- सामाजिकविकासाय संशोधनं उपयोगी भवति।'- 'संशोधन सामाजिक विकास माटे उपयोगी छे.' [1 Mark]
 - एतत् कथनं सत्यम् अस्ति-आ विधान सत्य छे
 - इदं वचनं मिथ्या अस्ति-आ विधान असत्य छे
 - १, २ च विकल्पौ द्वौ अपि सम्यक् स्तः-1 तथा 2 षंने विकल्पो योग्य छे
 - १, २ च विकल्पौ अशुद्धौ स्तः' इति ।-1 तथा 2 षंने विकल्पो अयोग्य छे
- अन्वेषणस्य शीर्षकम् _____ । संशोधननुं शीर्षक _____ ढोवुं जोरुये. [1 Mark]
 - सूत्रितं, संक्षिप्तं, विषयगतं च-सूत्रित, संक्षिप्त अने सार गर्भित
 - संक्षिप्तं संक्षिप्तं च-संक्षिप्त अने सार गर्भित
 - सूत्रितं संक्षिप्तं च-सूक्ष्म अने संक्षिप्त
 - सूत्रितं, संक्षिप्तं रोचकं च-सूत्रवत संक्षिप्त अने रसप्रद
- शोधपरिकल्पना एकः _____ विचारः अस्ति।-शोध परिकल्पना अेक _____ विचार छे. [1 Mark]
 - अन्तिमः-अंतिम
 - प्रथमः-प्रथम
 - सार्थकम्-अर्थसंमत
 - आगन्तुकः-आगतुक
- शोधसामग्रीणां प्रमुखानि स्रोतांसि _____ शोध सामग्रीनो प्रमुख स्रोत _____ छे. [1 Mark]

- યાત્રા-પ્રવાસ
 - **પુસ્તકાલય-ગ્રંથાલય**
 - અભ્યાસ:-અભ્યાસ
 - નિયમા:-નિયમ
- પક્ષપાતાનામ્ અવગમને, તસ્ય નિવારણે ચ સંશોધનં સહાયકં ભવતિ।- 'પૂર્વગ્રહીને સમજવામાં અને દૂર કરવામાં સંશોધન મદદરૂપ છે.' [1 Mark]
 - **એતત્ કથનં સત્યમ્ અસ્તિ-આ વિધાન સત્ય છે**
 - એતત્ કથનં મિથ્યા અસ્તિ-આ વિધાન અસત્ય છે
 - ૧ તથા ૨ ઉભૌ વિકલ્પૌ સમ્યક્ સ્ત:- 1 તથા 2 બંને વિકલ્પો યોગ્ય છે
 - ૧, ૨ ચ વિકલ્પૌ દ્વૌ અપિ અશુદ્ધૌ સ્ત:- 1 તથા 2 બંને વિકલ્પો અયોગ્ય છે
 - ભાષાયા: સાહિત્યસ્ય વા અધ્યયનાર્થં નિષ્પેષુ એતત્ ઉપસ્થાપનં ન શક્યં _____ । -ભાષા કે સાહિત્યના સંશોધન માટે આની પ્રસ્તુતતા નથી [1 Mark]
 - તુલનાત્મક: અધ્યયનમ્ -તુલનાત્મક અધ્યયન
 - એક: સમીક્ષા અધ્યયનમ્ -સમીક્ષાત્મક અધ્યયન
 - આલોચનાત્મક અધ્યયનમ્ -વિવેચનાત્મક અધ્યયન
 - **યાંત્રિક અન્વેષણમ્ -યાંત્રિક શોધ**
 - પ્રાચીનસાહિત્યસ્ય અર્થ-ઉચ્ચારણ-પ્રયોગ-સમ્બદ્ધાનાં નૈકાનાં સમસ્યાનાં સમાધાનં કિં કરોતિ? -પ્રાચીન સાહિત્યના અર્થ, ઉચ્ચારણ અને પ્રયોગ અને સંબંધી અનેક સમસ્યાઓનું સમાધાન શેનાથી થાય છે? [1 Mark]
 - ધર્મશાસ્ત્રમ્-ધર્મશાસ્ત્ર
 - અર્થશાસ્ત્રમ્ -અર્થશાસ્ત્ર
 - **ભાષાવિજ્ઞાનમ્ -ભાષાશાસ્ત્ર**
 - ગીતાશાસ્ત્રમ્ -ગીતાશાસ્ત્ર
 - શ્રીપાદ સતવેલકર સ્થાપીત: ગુર્જરપ્રદેશે પારડી સજ્જઠનસ્ય નામ કિમ અસ્તિ ? -શ્રીપાદ સાતવેલકર દ્વારા સ્થાપીત ગુજરાતના પારડીમાં આવેલા સંગઠનનું નામ [1 Mark]
 - અધ્યયનમણ્ડલમ્ -અધ્યયન મંડળ
 - **સ્વાધ્યાયમણ્ડલમ્ -સ્વાધ્યાય મંડળ**
 - સભ્યમણ્ડલમ્ -સભ્ય મંડળ
 - સચ્ચમણ્ડલમ્ -સચ્ચ મંડળ
 - અન્વેષણસ્ય મૂલાર્થ: કિં ? -શોધનો મૂળ અર્થ છે ... [1 Mark]
 - શુદ્ધિ એવં વૃદ્ધિ-શુદ્ધિ અને વૃદ્ધિ
 - સંસ્કાર:-સંસ્કાર
 - શુદ્ધિ:-શુદ્ધિ
 - **શુદ્ધિ એવં સંસ્કાર-શુદ્ધિ અને સંસ્કાર**
 - અનુસંધાનમ્ કેન પ્રાચીનેન વિજ્ઞાનેન સહ સમ્બદ્ધમ્ અસ્તિ ?-અનુસંધાનનો અર્થ કઈ પ્રાચીન વિદ્યા સાથે જોડાયેલો છે ? [1 Mark]
 - દણ્ડ:-શિક્ષા
 - **ધનુષમ્-ધનુષ**
 - ચક્ષુઃ-તલવાર
 - યુદ્ધમ્-યુદ્ધ
 - અનુસંધાનમ્ અર્થાત્-ગવેષણા/ અનુસંધાન અર્થાત્ _____ [1 Mark]
 - અપ્રાપ્તસી પ્રાપ્તં -ન મેળવેલું મેળવવું
 - **અન્વેષણમ્ -અન્વેષણ કરવું**
 - કથનં -ના દેખાતું શોધવું
 - મેલનમ્ -મેળવવું
 - આદૌ શોધસ્તતો બોધ: _____ [1 Mark]

- बोधस्तदनन्तरम्
- प्रबोधस्तदः
- **प्रबोधस्तदनन्तरम्**
- प्रबोधः

• श्रीहर्षानुसरेन् इत्यस्य मते ज्ञानस्य कति स्तराः सन्ति? - श्रीहर्ष अनुसार ज्ञानना केटला स्तर छे ? [1 Mark]

- द्वि - ७
- **चतुः - ५**
- पंच - ५
- षष्ठं - ६

• प्रयोजनमनुद्दीश्य न..... अपि प्रवर्तते । [1 Mark]

- कालः
- **मन्दः**
- हास्यं
- करुणा

• प्राथमिकस्तरस्य आविष्कारस्य कति भागाः सन्ति? - प्राथमिक स्तर पर शोधना केटला भाग छे ? [1 Mark]

- **द्वि - ७**
- चतुः - ५
- षष्ठं - ६
- त्रयः - ३

• फक्किका अर्थात् .. - फक्किका अर्थात् [1 Mark]

- तर्कपुष्टिः - तर्कपुष्टि
- **प्रमाणपुष्टिः - प्रमाणापुष्टि**
- प्रपुष्टिः - प्रपुष्टि
- प्रमाणध्येयः - प्रमाणाध्येय

• ग्रन्थिनिष्कर्षः (ग्रंथीयशोधस्य) कति प्रकाराः सन्ति? - ग्रंथीय शोध'ना केटला प्रकार डीय छे? [1 Mark]

- द्वि-ग्रन्थि- बहु-ग्रन्थि - 1. द्वि-ग्रंथीय- ७ ग्रंथीय
- **एकग्रन्थि- बहुग्रन्थि - ७ ग्रंथीय- ७ ग्रंथीय**
- बहुग्रन्थि - ७ ग्रंथीय
- एक ग्रन्थि - सर्व ग्रन्थि - ७ ग्रंथीय- सर्व ग्रंथीय

• संस्कृतसाहित्ये विषयगत/विशेषस्य आविष्कारस्य उदाहरणं ___ - संस्कृत साहित्यमां विशेष विषयपरक शोधनुं उदाहरण जेनुं उदाहरण [1 Mark]

- **रामायणस्य रसलक्ष्मी मूल्याङ्कनम् - रामायणनुं रसलक्ष्मी मूल्यांकन**
- रामायणस्य रसलक्ष्मी मूल्याङ्कनम् - रामायणमां निरूपित रामनुं मूल्यांकन
- महाभारतस्य महाकाव्यस्य मूल्याङ्कनम् - महाभारतनुं महाकाव्य तरीके मूल्यांकन
- संस्कृतनाट्येषु विदुषकम् - संस्कृत नाट्यमां विदुषक

• अन्तर्विषयी शोधस्य उदाहरणं अस्ति _____ । - 'अन्तर्विषयी' शोधनुं उदाहरण छे _ [1 Mark]

- **वैदिक यज्ञेषु प्रयुक्ताः औषधयः - अभ्यास - वैदिक यज्ञमां प्रयुक्त औषधयो - ७ अभ्यास**
- अग्निसूक्तसाहित्यस्य मूल्यांकनम् - वैदिक साहित्यनुं मूल्यांकन
- रामायणे विभिषणः - एकः अभ्यासः - रामायणमां विभिषणनुं स्थान- ७ अभ्यास
- गीतायां शांति मंत्रायाम् मूल्यांकनम् - गीताना शांति मंत्रोनुं मूल्यांकन

• क्षेत्रीयशोधस्य उदाहरणम् _____ - क्षेत्रीयशोधनुं उदाहरण _____ [1 Mark]

- मालतीमाधवस्य साहित्यिक मूल्यांकनम् - मालतीमाधवनुं साहित्यिक मूल्यांकन
- कुमारसंभवे अलंकाराणाम् अभ्यासः - कुमारसंभवमां आवतां अलंकारोनी अभ्यास
- **कश्मीरस्य शैव परंपरा अभ्यासः - कुमारसंभवमां आवतां अलंकारोनी अभ्यास**
- बृहदकथायाम् विवेचनम् अभ्यासः च - बृहदकथानुं विवेचन अने अभ्यास

- सर्वेक्षणात्मक शोधस्य उदाहरणं _____ - सर्वेक्षणात्मक शोधनं उदाहरण [1 Mark]
 - महाभारते सांस्कृतिककथानां अध्ययनम् - महाभारतनी सांस्कृतिक कथाओनी अभ्यास
 - कादंबरीकथानकस्य रसलक्षी मूल्याङ्कनम् - कादंबरीना कथानकनु रसलक्षी मूल्याङ्कन
 - कथासरितसागरस्य मुख्यात्रस्य मूल्याङ्कनम् - कथासरितसागरना मुख्य पात्रोनी अभ्यास
 - गीतायाः ज्ञानसम्बद्धश्लोकानां मूल्याङ्कनम् - गीताना ज्ञान आधारित श्लोकोनु मूल्याङ्कन
- मौलिकसंशोधनेषु कः ज्ञानः महत्त्वपूर्णः अस्ति ? - 3मौलिक संशोधनमां कया ज्ञाननु महत्त्व छे ? [1 Mark]
 - आन्तरिक - आंतरिक
 - बाह्य - बाह्य
 - सार्वत्रिक - सार्वत्रिक
 - सर्वदेशीय - सर्वदेशीय
- M.Phil डिग्री इत्यस्य निबन्धः किम् इति कथ्यते? - M.Phil नी पदवीथी प्राप्त निबन्धने शुं कडे छे ? [1 Mark]
 - — बृहत्शोधकार्य - बृहत् शोध
 - — बृहत्शोधकार्य - लघु शोध
 - अतिलघु शोधकार्य - अतिलघु शोध
 - शोधकार्य - शोधकार्य
- अनुबन्धचतुष्टये ये स्वकल्याणमिच्छन्ति तेषां कृते _____ इति उक्तम् ? - 'अनुबन्धचतुष्टय' अनुसार जे पोतानुं कल्याण छे तेने शुं कडेवाय छे? [1 Mark]
 - सेवकः - सेवक
 - अधिकारीः - अधिकारी
 - नृपः - 3.राजा
 - प्रजाहितकारीः - प्रजाहितकारी
- पाण्डुलिप्याः कति प्रकाराः सन्ति ? - पाण्डुलिपि केटवा प्रकारनी डोय छे ? [1 Mark]
 - —. एकं - 2
 - द्वौ - 2.2
 - त्रीणि - 3
 - —. चत्वारि - 4
- प्रविधि अर्थात् किं ? - प्रविधि अटवे शुं? [1 Mark]
 - Sociology
 - Methodology
 - Maths
 - Mythology
- वेदार्थ ज्ञातुं/वेदार्थस्य उपबृहणार्थ _____ निर्मितम्। - वेदार्थ ज्ञातुं माटे _____ नी जरूर छे. [1 Mark]
 - इतिहासः - वेदः - इतिहास - वेद
 - वेदः - नीतिशतकम् - वेद - नीतिशतक
 - इतिहासः - पुराणशास्त्रं - इतिहास - पुराण
 - पुराणशास्त्रं - व्याकरणशास्त्रं - पुराण - व्याकरणशास्त्र
- ब्राह्मणग्रन्थेषु _____ विशेषः। - ब्राह्मणग्रन्थोनी विशेषता शुं छे ? [1 Mark]
 - —. आध्यात्मिकता - आध्यात्मिकता
 - सर्वसमावेशता - सर्वसमावेशता
 - मित्रभाव - मित्रभाव
 - ब्रह्मस्मरणम् - ब्रह्मस्मरण
- यज्ञमन्त्रः मीमांसा _____ च संस्कृतशोधविषये विशेषः। - यज्ञमन्त्र मीमांसा अने _____ नी संस्कृत शोध विषयमां मुख्य स्थाने छे. [1 Mark]
 - वैदिकशब्दम् - 1.वैदिक शब्द

- શબ્દનિર્વચનમ્ - શબ્દ નિર્વચન
- વૈદિકઅર્થમ્ - વૈદિક અર્થ
- **વૈદિક શબ્દનિર્વચનમ્ - વૈદિક શબ્દ નિર્વચન**

• નિઘંટુ: વૈદિકશબ્દાનાં કૃતે કિં કાર્યં કરોતિ? - નિઘંટુ વૈદિક શબ્દો માટે શું કાર્ય કરે છે ? [1 Mark]

- **સંકલનમ્ -સંકલન**
- વિવેચનમ્ -વિવેચન
- અર્થગ્રહણમ્ -અર્થગ્રહણ
- સંચલનમ્ -સંચલન

• ય: સમ્યક્ શાસ્ત્રાર્થ પ્રકાશયતિ સ: _____ અસ્તિ । - જે શ્રેષ્ઠ શાસ્ત્રાર્થ માટે જ્ઞાનથી પ્રકાશીત કરે છે તે _ [1 Mark]

- વ્રતી - વ્રતી
- **વૃત્તિ - વૃત્તિ**
- વ્યાખ્યા - વ્યાખ્યા
- ટીકા - ટીકા

• વિવૃત્તિ અર્થાત્ .. - વિવૃત્તિ અર્થાત્ [1 Mark]

- વૃદ્ધિ - વૃદ્ધિ
- — વિષય - વિષય
- **વિવરણ -વિવરણ**
- નિયુક્તિ - નિયુક્તિ

• દીપિકા અર્થાત્ - દીપિકા અર્થાત્ [1 Mark]

- સુધારક: - સુધારો કરનાર
- નિર્માતા - સજ્જન બનાવનાર
- પ્રકાશયતિ - પ્રકાશીત કરનાર
- **સ્પષ્ટીકરણમ્ - સ્પષ્ટીકરણ**

Section: Section-B

• અધોલિખિતેષુ ક: કાદમ્બર્યા: પાત્રં નાસ્તિ ? - કોણ કાદમ્બરીનું પાત્ર નથી ? [1 Mark]

- **શમ્બૂક: - શમ્બૂક**
- શુકનાસ: - શુકનાસ
- શ્વેતકેતુ: - શ્વેતકેતુ
- પત્રલેખા - પત્રલેખા

• કૌટિલીયાર્થશાસ્ત્રે કતિ અધિકરણાનિ સન્તિ ? - કૌટિલ્ય અર્થશાસ્ત્રમાં કેટલા અધિકરણો છે ? [1 Mark]

- 10
- 14
- **15**
- 8

• તાત્પર્યાર્થ એવ વાક્યાર્થ ઇતિ મન્યન્તે.....-તાત્પર્યાર્થ જ વાક્યાર્થ છે તેવો મત છે..... [1 Mark]

- **અભિહિતાન્વયવાદિન: - અભિહિતાન્વયવાદી**
- વેદાન્તિન: - વેદાંતી
- અન્વિતાભિધાનવાદિન: - અન્વિતાભિધાનવાદી
- બૌદ્ધા: - બૌદ્ધ

• પુરાણસ્ય લક્ષણં નાસ્તિ । - પુરાણનું લક્ષણ નથી. [1 Mark]

- **ધર્મ: - ધર્મ**
- સર્ગ: - સર્ગ
- વંશ: - વંશ
- મન્વન્તર: - મન્વંતર

- सप्तभङ्गीनयः कुत्र वर्तते ? -सप्तभङ्गीनय कया दर्शनमां छे ? [1 Mark]
 - बौद्धदर्शने - बौद्धदर्शन
 - वेदान्ते - वेदांतदर्शन
 - सांख्ये - सांख्य
 - **आर्हतदर्शने - आर्हतदर्शन**
- “विद्ययाऽमृतमश्नुते” इति कस्याम् उपनिषदि विद्यते? - “विद्ययाऽमृतमश्नुते” वाक्य कया उपनिषदमां छे ? [1 Mark]
 - **ईशावास्योपनिषदि - ईशावास्योपनिषद्**
 - बृहदारण्यकोपनिषदि - ईशावास्योपनिषद्
 - केनोपनिषदि - केनोपनिषद्
 - कठोपनिषदि - कठोपनिषद्
- काव्यप्रकाशस्य मङ्गलश्लोके कस्याः प्रशंसा कृता ? - काव्यप्रकाशनां मंगलाचरणमां कोनी प्रशंसा करी छे ? [1 Mark]
 - सरस्वत्याः - सरस्वती
 - पार्वत्याः - पार्वती
 - **कविभारत्याः - कविभारती**
 - दुर्गायाः - दुर्गा
- वेदरक्षार्थम् कति विकृतयः सन्ति ? - वेदनी रक्षा माटे केटवी विकृतिओ छे ? [1 Mark]
 - 9
 - **8**
 - 5
 - 10
- रघुवंशमहाकाव्ये कामधेनु-शापितः कः ? -रघुवंशमहाकाव्यमां कामधेनु-शापित कोष छे ? [1 Mark]
 - विश्वामित्रः - विश्वामित्र
 - **दिलीपः - दिलीप**
 - दिलीपः - दशरथ
 - अजः - अज
- शास्त्रयोनित्वादित्यत्र योनिशब्दस्य कोऽर्थः ? - शास्त्रयोनित्वात् सूत्रमां योनि शब्दो अर्थं शुं छे ? [1 Mark]
 - **कारणम् - कारण**
 - कार्यम्- कार्यम्
 - विभूतिः - विभूति
 - जन्म - जन्म
- काव्यमीमांसायां किं नाम भगवत्याः सरस्वत्याः पुत्रस्य ? - काव्यमीमांसामां सरस्वतीपुत्र कोष छे ? [1 Mark]
 - साहित्यम् - साहित्य
 - **काव्यपुरुषः - काव्यपुरुष**
 - राजपुरुषः - राजपुरुष
 - वाग्विलासः - वाग्विलास
- ऋग्वेदस्य तृतीयमण्डलस्य ऋषिः कः ? - ऋग्वेदिक तृतीयमण्डलना ऋषि कोष छे ? [1 Mark]
 - गृत्समदः - गृत्समद
 - वामदेवः - वामदेव
 - **विश्वामित्रः - विश्वामित्र**
 - वसिष्ठः - वसिष्ठ
- ...कवित्वबीजरूपः संस्कारविशेषः । - कवित्वबीजरूप संस्कारविशेष..... [1 Mark]
 - निपुणता - निपुणता

- કાન્તાસમ્મિતતયોપદેશ: - કાન્તાસમ્મિતતયોપદેશ
 - શક્તિ: - શક્તિ
 - કાવ્યપ્રકાશ: - કાવ્યપ્રકાશ
- ધ્વન્યાલોકે મજ્જલાચરણે આનન્દવર્ધન: કં સ્તૌતિ ? - ધ્વન્યાલોકના મંગલપદમાં આનંદવર્ધન કોની સ્તુતિ કરે છે ? [1 Mark]
 - શિવમ્ - શિવ
 - વિષ્ણુમ્ - વિષ્ણુ
 - ઇન્દ્રમ્ - ઇન્દ્ર
 - કાર્તિકેયમ્ - કાર્તિકેય
 - સામવેદસ્યારણ્યકમસ્તિ । - સામવેદનો આરણ્યકગ્રંથ છે. [1 Mark]
 - તવલ્કાર: - તવલ્કાર
 - જૈમિનીય: - જૈમિનીય
 - નારદીય: - નારદીય
 - પ્રૌષ્ઠપદીયમ્ - પ્રૌષ્ઠપદીય
 - ઉષાયા: નામાન્તરમ્ અસ્તિ _ - ઉષાનું બીજું નામ છે _ [1 Mark]
 - વિશ્વવારા - વિશ્વવારા
 - સ્વસાર: - સ્વસાર
 - વૈવસ્વતી - વૈવસ્વતી
 - સલક્ષ્મા - સલક્ષ્મા
 - અનુબન્ધા: કતિ સન્તિ? - અનુબંધો કેટલા છે? [1 Mark]
 - ત્રય: - ત્રણ
 - ચત્વાર: - ચાર
 - પચ્ચ - પાંચ
 - ષટ્ - છ
 - વ્યાપ્તિવિશિષ્ટપક્ષધર્મતાજ્ઞાનમ્ - વ્યાપ્તિવિશિષ્ટપક્ષધર્મતાજ્ઞાનમ્ ___ [1 Mark]
 - અનુમિતિ: - અનુમિતિ
 - પરામર્શ: - પરામર્શ
 - પક્ષધર્મતા - પક્ષધર્મતા
 - સ્મૃતિ: - સ્મૃતિ
 - અચોડન્ત્યાદિ _____ - અચોડન્ત્યાદિ __ [1 Mark]
 - નદી - નદી
 - ઘિ - ઘિ
 - ગતિ: - ગતિ:
 - ટિ - ટિ
 - અભિત: પરિત: યોગે કા વિભક્તિ: ? - અભિત: પરિત: ના યોગમાં કઈ વિભક્તિ છે? [1 Mark]
 - પ્રથમા - પ્રથમા
 - દ્વિતીયા - દ્વિતીયા
 - તૃતીયા - તૃતીયા
 - સપ્તમી - સપ્તમી
 - સતમ્' ઇતિ કસ્યા: ભાષાયા: પદમ્ અસ્તિ? - સતમ્' એ કઈ ભાષાનું પદ છે? [1 Mark]
 - સંસ્કૃતમ્ - સંસ્કૃત
 - અવેસ્તા - અવેસ્તા
 - ફારસી - ફારસી
 - હિન્દી - હિન્દી
 - બૃહદ્ત્રય્યાં કસ્ય સમાવેશ: ન ભવતિ? - બૃહદ્ત્રયીમાં કોનો સમાવેશ થતો નથી? [1 Mark]
 - સંસ્કૃતમ્ - સંસ્કૃત
 - અવેસ્તા - અવેસ્તા
 - ફારસી - ફારસી
 - હિન્દી - હિન્દી

- **રઘુવંશસ્ય - રઘુવંશનો**
- નૈષધીયસ્ય - નૈષધીયનો
- કિરાતાર્જુનીયસ્ય - કિરાતાર્જુનીયનો
- શિશુપાલવધસ્ય - શિશુપાલવધનો

• રત્નાવલી इत्यस्य नाट्यविधा काऽस्ति? - રત્નાવલીની નાટ્યવિધા કઈ છે? [1 Mark]

- પ્રકરણમ્ - પ્રકરણ
- **નાટિકા - નાટિકા**
- નાટકમ્ - નાટક
- વ્યાયોગઃ - વ્યાયોગ

• હસ્તપ્રતસ્ય સંરક્ષણં કેન તૈલેન સુષ્ટુરીત્યા ભવતિ? - હસ્તપ્રતનું સંરક્ષણ કયા તેલથી સારી રીતે થાય છે? [1 Mark]

- નારિકેલતૈલમ્ - કોપરેલ
- ઓરેગાનોતૈલમ્ - ઓરેગાનો તેલ
- તુલસીતૈલમ્ - તુલસીનું તેલ
- **સિટ્રોનેલાતૈલમ્ - સીટરોનેલાતેલ**

• રામાયણસ્ય સમીક્ષીતાવૃત્તિઃ કુતઃ પ્રકાશિતા? - રામાયણની સમીક્ષિત આવૃત્તિ ક્યાંથી પ્રકાશિત થઈ છે? [1 Mark]

- **પ્રાચ્યવિદ્યામંદિરમ્, વડોદરા - પ્રાચ્યવિદ્યામંદિર, વડોદરા**
- ભાણ્ડારકર ઓરિએન્ટલ રિસર્ચ ઇન્સ્ટીટ્યૂટ - ભાંડારકર ઓરિએન્ટલ રિસર્ચ ઇન્સ્ટીટ્યૂટ
- ભાણ્ડારકર ઓરિએન્ટલ રિસર્ચ ઇન્સ્ટીટ્યૂટ - રાજસ્થાન ઓરિએન્ટલ રિસર્ચ ઇન્સ્ટીટ્યૂટ
- પ્રાચ્યવિદ્યામંદિરમ્, મૈસુરુ - પ્રાચ્યવિદ્યામંદિર, મૈસુર

• નનમયયયુતેયં _____ ભોગિલોકૈઃ | - નનમયયયુતેયમ્ _____ ભોગિલોકૈઃ [1 Mark]

- શાલિની - શાલિની
- હરિણી - હરિણી
- **માલિની - માલિની**
- શિખરિણી - શિખરિણી

• મનુસ્મૃત્યાં ષોડશસંસ્કારાઃ કસ્મિન્ અધ્યાયે વર્ણિતાઃ? - મનુસ્મૃતિમાં ષોડશ સંસ્કારો કયા અધ્યાયમાં વર્ણવ્યા છે? [1 Mark]

- પ્રથમે - પ્રથમ
- **દ્વિતીયે - દ્વિતીય**
- તૃતીયે - તૃતીય
- ચતુર્થે - ચતુર્થ

• વ્યવહારસંજ્ઞકઃ દ્વિતીયોઽધ્યાયઃ કસ્મિન્ ગ્રન્થે વર્તતે? - વ્યવહાર નામનો દ્વિતીય અધ્યાય ક્યાં જોવા મળે છે? [1 Mark]

- પરાશરસ્મૃત્યામ્ - પરાશરસ્મૃતિ
- મનુસ્મૃત્યામ્ - મનુસ્મૃતિ
- નારદસ્મૃત્યામ્ - નારદસ્મૃતિ
- **યાજ્ઞવલ્ક્યસ્મૃત્યામ્ - યાજ્ઞવાલ્ક્યસ્મૃતિ**

• અર્થશાસ્ત્રે સર્વવિદ્યાનાં પ્રદીપઃ કઃ? - અર્થશાસ્ત્રમાં સર્વવિદ્યાનાં પ્રદીપઃ શું છે? [1 Mark]

- **આન્વીક્ષિકી - આન્વીક્ષિકી**
- ત્રયી - ત્રયી
- વાર્તા - વાર્તા
- દણ્ડનીતિઃ - દંડનીતિ

• પાણ્ડુલિપેઃ વિસ્તૃતવિવરણં કસ્મિન્ કોશે વિદ્યતે? - હસ્તપ્રતોનું વિસ્તૃત વિવરણ કયા કોશમાં મળે છે? [1 Mark]

- ભારતીયસંસ્કૃતિકોશઃ - ભારતીયસંસ્કૃતિકોશ
- વિશ્વકોશઃ - વિશ્વકોશ

- **न्यु कैटलॉगस् कैटलॉगरम् - न्यु डेटेवोगस डेटेवोगोरम**
 - हस्तप्रतकोशः - हस्तप्रतकोश
- अशोकस्य गुर्जरा लघुशिलालेखस्य लिपिः का? - अशोकना गुर्जरा लघु शिलालेखनी लिपि कथं छे [1 Mark]
- **ब्राह्मी - ब्राह्मी**
 - खरोष्ठी - खरोष्ठी
 - ग्रीक - ग्रीक
 - सैन्धवः - सैन्धव
- माघलिखितं शिशुपालवधं महाभारतस्य कस्मिन् पर्वणि आधारितमस्ति? - माघलिखित शिशुपालवध महाभारतमां कथा पर्व पर आधारित छे? [1 Mark]
- वनपर्वणि - वनपर्व
 - **सभापर्वणि - सभापर्व**
 - आदिपर्वणि + आदिपर्व
 - शान्तिपर्वणि - शान्तिपर्व
- नक्षत्राधारेण तिलकमहोदयेन वैदिककालः निर्धारितः । - नक्षत्रना आधारे तिलकमहोदये वैदिक कालं निर्धारणं कर्तुं छे? [1 Mark]
- कृतिका - कृतिका
 - आषाढा - आषाढा
 - **मृगशिरा - मृगशिरा**
 - फाल्गुनी - फाल्गुनी
- साङ्ख्यमते तुष्टयः कति सन्ति? - साङ्ख्यना माटे तुष्टयो कतेली छे? [1 Mark]
- सप्त - सात
 - **नव - नव**
 - एकादश - अगियार
 - त्रयोदश - तेर
- व्यष्ट्युपहितचैतन्यमस्ति ___ - व्यष्टि उपहित चैतन्य ___ [1 Mark]
- माया - माया
 - ब्रह्म - ब्रह्म
 - **प्राज्ञः - प्राज्ञ**
 - ईश्वरः - ईश्वर
- संस्कृतव्याकरणे कति संप्रदायाः विद्यन्ते? - संस्कृत व्याकरणमां कतेला संप्रदाय छे? [1 Mark]
- **अष्ट - आठ**
 - नव - नव
 - दश - दश
 - एकादश - अगियार
- 29. वेदस्य घ्राणस्थानीयमङ्गं किम्? - वेदंनुं घ्राणं शुं छे ? [1 Mark]
- **शिक्षा - शिक्षा**
 - कल्प - कल्प
 - व्याकरणम् - व्याकरण
 - निरुक्तम् - निरुक्त
- “शोकः श्लोकत्वमागतः” इयं सूक्तिः केन सम्बद्धा? - “शोकः श्लोकत्वमागतः” - आ सूक्ति कथा कर्ता साथे संबन्धित छे? [1 Mark]
- **वाल्मीकिना - वाल्मीकि**
 - व्यासेन - व्यास
 - गणेशेन - गणेश
 - कालिदासेन - कालिदास

• न्यायदर्शनानुसारेण कियन्ति प्रमाणानि? - न्यायदर्शनना अनुसार केटवा प्रमाणी छे? [1 Mark]

- त्रीणि - त्रय
- चत्वारि - A. त्रय
- पञ्च - पांच
- षट् - छ

• मनुस्मृत्यनुसारं ब्राह्मणस्य उपनयनं कस्मिन् वर्षे कुर्वीत? - मनुस्मृति अनुसार ब्राह्मणना उपनयन संस्कार कथा वर्षे करवा जोछथे? [1 Mark]

- अष्टमे - आठ
- नवमे - B. नव
- दशमे - दश
- एकादशे - अगियार

• रघुवंशमहाकाव्यस्य उपजीव्यरूपेण किमस्ति ? - रघुवंश महाकाव्यनुं उपजुव्य शुं छे? [1 Mark]

- अध्यात्मरामायणम् - A. अध्यात्म रामायण
- उत्तररामचरितम् - उत्तररामचरितम्
- वाल्मीकिरामायणम् - वाल्मीकिरामायण
- रामोपाख्यानम् - रामोपाख्यान

• श्री - शब्देन प्रारभ्यते महाकाव्यमिदम् - श्री - शब्दथी प्रारंभ थतुं महाकाव्य [1 Mark]

- नैषधीयचरितम् - नैषधीयचरितम्
- किरातार्जुनीयम् - किरातार्जुनीयम्
- हनुमन्नाटकम् - हनुमन्नाटकम्
- शिशुपालवधम् - शिशुपालवधम्

• विश्वनाथोक्तं काव्यलक्षणं किम्? - विश्वनाथ द्वारा अपायेव काव्यलक्षण कयुं छे? [1 Mark]

- तददोषौ शब्दार्थौ सगुणावनलङ्कृती पुनः क्वापि - विश्वनाथ द्वारा अपायेव काव्यलक्षण कयुं छे?
- रमणीयार्थप्रतिपादकः शब्दः काव्यम् - विश्वनाथ द्वारा अपायेव काव्यलक्षण कयुं छे?
- वाक्यं रसात्मकं काव्यम् - वाक्यं रसात्मकं काव्यम्
- ईष्टार्थव्यवच्छिन्ना पदावली - ईष्टार्थव्यवच्छिन्ना पदावली

• क्तक्तवत् ...' इति सूत्रेण का संज्ञा? - 'क्तक्तवत् ' आ सूत्रथी कछ संज्ञा थाय? [1 Mark]

- गतिः - गतिः
- निष्ठा - निष्ठा
- उपधा - उपधा
- सवर्णम् - सवर्णम्

• शान्तरसस्य स्थायीभावः कः ? - शांतरसनो स्थायीभाव कयो छे? [1 Mark]

- शोकः - शोक
- भयम् - B. भय
- निर्वेदः - C. निर्वेद
- उत्साहः - D. उत्साह

• अधस्तनयुग्मानां समीचीनां तालिकां चिनुत | - नीये आपेव जोडकां जोडो

. a नागानन्दम् --- 1 विष्णुशर्मा ----A. नागानंद ----1. विष्णुशर्मा

b गीतगोविन्दम् --- 2 बाणभट्टः ----B गीतगोविंद --- 2. बाणभट्ट

c पञ्चतन्त्रम् --- 3 जयदेवः ---- C पंचतंत्र ---- 3. जयदेव

d हर्षचरितम् --- 4 श्रीहर्षः ---- D हर्षचरितम् ---- 4. श्रीहर्ष [1 Mark]

- A-3, B-2, C-4, D-1
- A-4, B-3, C-1, D-2
- A-1, B-2, C-3, D-4
- A-1, B-3, C-2, D-4

• तन्तुरूपं पटरूपस्य कस्योदाहरणम्? - तंतुरूप पटरूपनुं केवुं कारण छे? [1 Mark]

- સમવાયિકારણસ્ય - સમવાયિ કારણ
- **અસમવાયિકારણસ્ય - અસમવાયિ કારણ**
- નિમિત્તકારણસ્ય - નિમિત્ત કારણ
- કોઽપિ ન - એક પણ નહીં

• 29. દ્રોણો વ્રીહિઃ કસ્યોદાહરણમ્? - દ્રોણો વ્રીહિઃ શેનું ઉદાહરણ છે? [1 Mark]

- પ્રાતિપદિકાર્થમાત્રસ્ય - A. પ્રતિપાદિક અર્થમાત્રનું
- લિઙ્ગમાત્રસ્ય - A. પ્રતિપાદિક અર્થમાત્રનું
- **પરિમાણમાત્રસ્ય - C. પરિમાણમાત્રનું**
- સંખ્યામાત્રસ્ય - D. સંખ્યામાત્રનું

• શૌચસંતોષતપઃસ્વાધ્યાયેશ્વરપ્રણિધાનાનિ - શૌચસંતોષતપઃ સ્વાધ્યાયેશ્વરપ્રણિધાનાનિ [1 Mark]

- પ્રાણાયામાઃ - પ્રાણાયામ
- **નિયમાઃ - નિયમ**
- યમાઃ - યમા
- ક્રિયાયોગા - ક્રિયાયોગા

• જલજાક્ષીઃ' इत्यत्र कः समासः? - જલજાક્ષી' અહીં કયો સમાસ છે? [1 Mark]

- ઉપપદતત્પુરુષઃ - ઉપપદતત્પુરુષ
- દ્વિગુઃ - દ્વિગુ
- કર્મધારયઃ - કર્મધારય
- **બહુવ્રીહિઃ - બહુવ્રીહિ**